

۲۰۱۹/۰۲/۰۴

سرلوح مرادزی

د سولې خبرې، که کودتا

ماسکو د فبرورۍ په ۵ مه او ۶ مه طالبان او یو شمېر هغه افغانان میلمانه کړی چې ځانونه د افغان مرکزي حکومت مخالفین او ناراضیان بولي. طالبان ماسکو ته د خپل دې کودتا یی شعار سره ورځي «که واک ته ورسیري د افغانستان ۱۷ کلنه اردو، ملي پولیس او ملي امنیت به منحل کړي»، داسې خبرې هغه څوک کوي چې په ولسي او قانوني لارو د واک په لیرد باور نه لري او یوازې په زور او سرتمبگی ډډه لگوي چې کودتا هم د لیرد همداسې یوه ناوړه وسیله ده.

همداراز د دولت په مخالفینو او ناراضیانو کې هم چې ماسکو ته ور روان دي له نیمایي زیات پخواني کودتاچیان دي. دلته سړی ویلی شي چې د ماسکو په یاده غونډه کې به د سولې د خبرو اترو پرځای؛ افغان حکومت ته د گواښونو، تاوتریخوالي او کودتا وزمه پریکړو روحیه غښتلي وي، که دې غونډې ته د کودتاچیانو جوړه غونډه ووايو، ډېره به له حقیقه لیري نه وي.

ماسکو د نړۍ په درېیمو هېوادو په تېره بیا افغانستان کې د کودتاگانو اوږده مخینه لري. ماسکو په ټولو هغه کودتاگانو کې چې افغانستان کې په تېرو پنځو لسيزو کې ترسره شوي، په یوه یا بله بڼه لاس لرلی؛ یا یی په ښکاره د هغو لاسنیوی او ملاتړ کړی او یایی په پټه ورته امکانات او اړین وسایل برابر کړي دي! ماسکو په افغانستان کې د داسې مرکزي حکومت څخه چې خپلواکه تگلار چلوي، اندیښنه لري او هغه نه شي زغملای!

ښاغلی فضل الرحمان فاضل، د اسلامي جمعیت د مړه مشر برهان الدین رباني خوربی او ماسکو ته د رباني په مشرتوب د ۱۳۷۰ کال د لړم د ۲۰ - ۲۴ نېټې د مجاهدینو د پلاوي گډونوال «ماسکو کې مجاهدین او روسانو سره خبرې اتري» تر سرلیک لاندې د خپل رپوټ په ۱۹ او ۲۰ مخ کې لیکي:

«برهان الدین رباني در مورد (برچیدن بساط.. رژیم نجیب) تماس گرفته، الکساندر روتسکوی معاون رئیس جمهور فدراسیون روسیه رامخاطب ساخته، میگوید شما باید در مورد همکاری کنید). بعد از برهان الدین ربانی (حجتة الاسلام سید رحمت الله مرتضوی سخنگوی حزب وحدت اسلامی)، که رییس هیئت مجاهدین مقیم ایران در هیئت مجاهدین نیز بود، ضمن صحبت خویش روتسکوی را مخاطب ساخته، در زمینه چنین میگوید(شما وقتی دل ما را بدست می اورید که رژیم کابل را که ملت ما انرا نمیخواهد، از میان بردارید). به تعقیب او نوبت به مولوی صاحب محمد نبی محمدی امیر حرکت انقلاب اسلامی میرسد، او با تضرع و التماس چنین میگوید(از روسیه در جهت از میان برداشتن رژیم کابل، ارزومندیم و باید ناامید نشویم. باید این طور گفته نشود که ما در امور کابل مداخله نمیکنیم... این کار مداخله گفته نمی شود»

البته دې کې شک نشته چې د ماسکو او نورو هېوادو لکه پاکستان، لاسوهني او تیري ته، د هېواد په کورنیو چارو کې خپله یو شمېر خرڅ شوی افغانان لارهوروي، خو ماسکو هم د سیمې د یوه گاونډي پتوگه، ولې زموږ هېواد کې لاسوهنو او کودتاوو ته لاس واچوي؟!!

ماسکو لومړی په حکومتي کچه اعلان کړه چې د فبرورۍ په ۵ - ۶ به د افغانستان له مرکزي حکومتو یو شمېر ناراضه افغانان او طالبان د سولې خبرو لپاره ماسکو ته بلې، خو وروسته یې د سیاستوالو او رسنوالو د کلکو نیوکو له مخې، د غونډې رسمي نوم لیری کړ او هغې ته یې بین الافغاني رنگ ورکړ او څرگنده ده چې دا غونډه به د پټو دروازو ترشا ترسره کیږي او هلته به روسان هم لکه «پیشو د خدای لپاره مورک ونه نیسي!»

ډېری رسنۍ او سیاستوال په دې اند دي چې د ماسکو جوړېدونکې غونډه د کومې «افغان ټولني» له واک او وسې پورته خبره ده چې ماسکو یې په اړه خبرې کوي. په دې هم ټول پوهیږي چې کابل کې د روسیې سفارت او د افغانستان لپاره د پوښتنې ځانگړی استازی ځمیرکابلوف د دې غونډې په تیارولو کې ډېرې خولې توی کړي دي.

د طالبانو پلاوی چې اټکل کیږي مشري به یې شیرمحمد عباس ستانکزی کوي، دې غونډه کې به مخالفینو او ناراضیانو ته د طالبانو هغه دریځ بیا تکرار کړي چې د قطر په پلازمینه دوحه کې یې د زلمي خلیلازاد په مشرۍ

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼونه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

امريکايي پلاوي سره تر خبرو وروسته څرگند کړی، او ويلي ول «که طالبان واک تر لاسه کړي د افغانستان ۱۷ کلنه اردو، ملي پوليس او ملي امنيت به منحل کړي»

داسې بڼکاري چې ماسکو دا غونډه د طالبانو د ياد زبرځواک بنودلو لپاره جوړه کړې او د افغان دولت مخالف او ناراضي افغانان يې د دې ځواک د نندارې لپاره هلته بللي دي. ماسکو غواړي په دې توگه افغان دولت وډاروي چې د طالبانو کودتايي وزموغوبنتنو ته غاړه کيږدي.

دا چې طالبان وايي «د افغانستان ۱۷ کلنه اردو، ملي پوليس او ملي امنيت به منحل کړي»، په صفا ټکو کې د کودتا خبرې کوي، د دغې پريکړې په هېڅ برخه کې د سولې خبره نشته.

د طالبانو موخه يوازې ولسمشر غني له واکه ليرې کول نه دی، بلکې دوی غواړي هغه نظام چې د دوی له نسکورېدو ۱۸ کاله وروسته، د افغانانو په زيار او کړاوو جوړ شوی رنګ کړي. په نظام کې د افغان هېواد ټوله هستي او شتمني راځي. حکومت به رنګيږي؛ دولت به نړيږي؛ مدني ټولني، سياسي او ټولنيزې ډلې به له منځته ځي؛ بنځي او نجوني به په کورونو کې مهړلاک کيږي؛ بنوونځي او پوهنتونونه به ترل کيږي؛ تلویزيون او راډيو به اعداميږي؛ د تليفون او برېښنا مزي به پرې کيږي او د لاهور منډه يې کې به خرڅيږي؛ د ژوند او تمدن ټول اثار به ميراثيږي او طالبان به په کنډوالو او هډيرو واک چلوي!

د مخالفينو او ناراضيانو په ډله کې د شماليوالي پر لنډه غرو سربېره، د اسلامي گوند استازي او بلخوا پخوانی کودتاجي شهناز تڼي هم گډون لري. د اسلامي گوند مشر حکمتيار يوازي څو ورځې مخکې ويلي ول چې د پاکستان پرځای ارگ او کابل د جنگ لامل دی او بل پلو په جگړو کې پاکستان ته ډېر تاوان وراوښتي. حکمتيار دا خبرې په داسې مهال کوي چې طالبان وايي «که واک ته ورسېږي د افغانستان ۱۷ کلنه اردو، ملي پوليس او ملي امنيت به منحل کړي».

حکمتيار هيروي چې په ۱۹۹۲ کال يې د ننګرهار د قول اردو او د پاتې افغانستان ټانکونه، الوتکې او پوځي وسايل د نورو مجاهدينو پشان پاکستان ته وچلول او هلته يې د عادي اوسپنې په بيه خرڅ کړل. مجاهدينو په همدې کال کې د افغانستان اردو چې د امير عبدالرحمان له وخت څخه پرې کار شوی وو، رنګه کړه او کورنيو جگړو ته يې لار هواره کړه.

په همدې دليل نن په ارگ کې د وژل شويو کورنيو سره د لېدنې په مهال ولسمشر غني وويل «هېڅ افغان دا نه مني چې د افغان ځواکونو امکانات، چې د ويني په بيه جوړ شوي، نورو هېوادونو ته د داغمجاتو په حيث ولېږل شي. دا راز هغه زياته کړه سياسي سوله په تدبير، عقل او منطق کېږي. نوموړي ټينگار وکړ چې هېڅ کله به هم داسې سوله ونه مني چې پکې د افغانستان ملي ځواکونو ته صدمه ورسېږي». BBC.

پای

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ